

På sporet af den gamle jernbane

Denne cykelrute er en af 8 etaper, der følger sporet efter Juelsmindebanelen så tæt som muligt. Ruten går mest af de asfalterede veje, men kommer også af og til i berøring med grusveje og stier.

Cykelruterne er udformet som rundture, der dels følger banen, dels går ud i landskabet til interessante steder med fortællinger om folk og liv på jernbanens tid.

På kortet er banens forløb indtegnet med sort og selve cykelruten med en kraftig rød streg.

Der er afsat blå punkter på kortet, der viser hen til rutebeskrivelsen og historierne på bagsiden af arket.

Man kan naturligvis starte på ruten, hvor man vil, men i turbeskrivelsen tager vi udgangspunkt i et sted, hvor det er nemt at parkere.

Pas på i trafikken!

På sightseeing kan man glemme de andre trafikanter, så der opstår farlige situationer. Husk at køre ind til siden, gøre tegn og pas på før der stoppes op eller vejene krydses.

Tag hensyn!

Da stationerne i dag er private huse og banens spor er på private arealer, er det vigtigt at respektere dette.

En eller flere etaper

De fleste etaper møder hinanden, så hvis man har lyst til en længere tur, kan man tage den næste etape med.

På turen kan man hente historier og billeder fra Juelsmindebanelens omegn via QR-koder, der scannes med en moderne mobiltelefon.

De historiske ruter bliver til i et samarbejde mellem lokalarkiverne langs banen - og projekt Kend din landsby ved Glud Museum.

Tak til støtten fra Hedensted Kommune og Friluftsrådet.

I folderen "Juelsmindebanelen" fås et samlet overblik med kort og beskrivelser af de 8 etaper.

GOD TUR !

Rejsetider

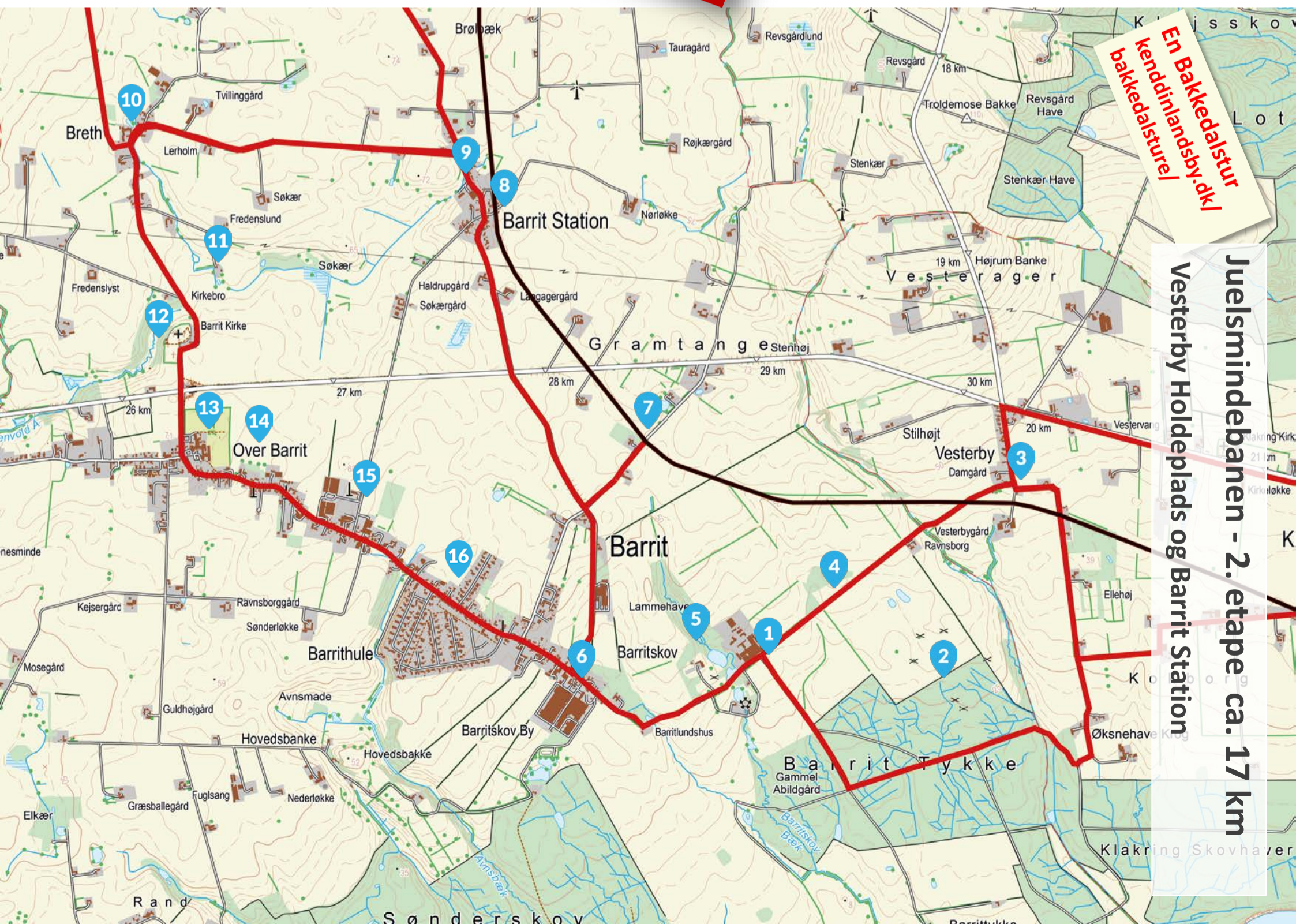
Før jernbanen var der kun offentlig kørsel med den kgl. postdiligence, der tog 2½ time om turen fra Horsens til Barrit. Ud om morgenen og retur igen om aftenen.

Med jernbanen tog turen Juelsminde-Horsens i starten ca. 1½ time.

Gennemsnitshastighed var nu oppe på 20 km/t og en stor forbedring i forhold til hestevognenes 1 mil/t (7½ km/t).

Til sidst var rejsetiden med toget ca. 50 minutter. De hurtigste tog var de gennemkørende badetog, der kørte de 30 km på 33 minutter med stop ved Strandhusevej (Juelsminde Syd).

Maksimal hastighed var oprindeligt 45 km/t, og blev senere hævet til 60 km/t, for skinnebusserne endog 70 km/t.

Parkering – p-plads ved Barritskov / Geerts Strandvej

1

Turen ned gennem skoven over til Vesterby kan være udfordrende alt efter årstiden, så den kan man evt. springe over.

Barrit Tykke

Kør ned gennem skoven ad grusvejen Geerts Strandvej. Inde i skoven holdes til venstre af den første sidevej.

2

I området findes en vandresti rundt til flere meget flotte stendysser – i skoven og på marken nord for. Stien er markeret med pæle med en stenhøj, men pælene kan være svære at finde.

Følg skovvejen over til Øksnehave Krog og Kokborg og op ad Øksnehavevej, som banen krydsede kort før vejen drejer skarpt til venstre hen mod

3

Vesterby Holdeplads

24,9 km

Her var kun et lille træskur med et skab til billetter ved siden af købmandsbutikken, Øksnehavevej 6. Købmanden eller hans kommis stod for billetsalget. Et af de værste jernbaneuheld skete her ved Vesterby 1. juledag i 1905, da toget fra Juelsminde påkørte en mælkevogn. Hestene blev dræbt og toget afsporet.

Fortsæt ad Barritskovvej, som banen krydsede ved Vesterby og derefter løb inde på marken nord om Barritskov.

4

Æ Swot Hoel

Den fugtige, træbevoksede lavning "Æ Swot Hoel" til højre for vejen passeres – med fare for at møde den hovedløse hest. Det spøger i Det sorte hul, så malkepigerne på vej til Barritskov i de mørke vintermorgener, løftede skørterne op over hovedet for ikke at se det rædderlige syn.

5

Barritskov

Ved indkørslen til virksomheden Årstiderne er en QR-kode med stedets historie. Årstiderne leverer økologiske måltidskasser herfra til hele landet. Herregården Barritskov er ubrudt gået i arv fra 1356 til 1913. Det ældre Barritskov blev revet ned i 1916 og et nyt bygget op. Barritskov var en "hovedgård", hvilket betød at ejendommen var opdelt i hovedgårdens jord, som blev ejet og drevet af godsejeren, og fæstegodset, som blev lejet ud til fæstebønder og fæstehusmænd. Barritskov ejede det meste af Barrit Sogn og havde også fæstegårde i Vrigsted, Klakring og Rårup sogne. Efter ca. 150 år som storlandbrug i adelig eje, blev godset solgt til Harttung-familien, der drev godset videre. Men fra 1996 begyndte en omlægning til økologisk grøntsagsproduktion og salg.

Fortsæt videre mod Barritskovby.

I svinget vest for Barritskov lå en gammel landarbejderbolig – Barritlunds Hus – hvor 2 polske familier med 21 børn en overgang havde til huse.

6

Stenhøj

I 1917 købte Sigurd Stenhøj sin mesters smedeforretning og begyndte at lave reservedele til landbruget. Her blev også autoværksted og salg af Ford biler. Det blev senere produktion af hydrauliske autoløfter og kompressorer med eksport til mange lande. Under 2. verdenskrigs benzinmangel producerede man gasgeneratorer.

Ved indkørslen findes en QR-kode med mere historie om Stenhøj.

Drej til højre op ad Sigurd Stenhøj Vej og fortsæt ud af Gramtangevej.

7

Gramtange Trinbræt

23,4 km

Her var et trinbræt og banen løb langs nordsiden af hegnet ved Østerløkke Gramtangevej 1.

Tilbage til Sigurd Stenhøj Vej og over til Barrit St.

Vejlevej blev anlagt som beskæftigelsesarbejde i årene omkring 2. verdenskrig.

8

Barrit Station

21,8 km

Ved stationen og posthuset, Brølbæk 12, opstod en ny by på marken nord for de tre Barrit-landsbyer, Over Barrit, Barrithule og Barritskovby.

I 1930'erne var det blevet til over 40 handlende og håndværkere i landsbyen.

På Brølbæk 1 lå den store købmandsbutik med foderstofforretning og trælasthanhandel.

Bag stationen lå forsamlingshuset "Betlehem" på Nørnløkkevej 1 med bestyrerbolig på 1. sal.

Barrit Stations Forbrugsforening, Brølbæk 22, blev stiftet i 1914 og nedlagt i 1983.

9

Barrit Andelsmejeri

I 1887 gik landmændene i Barrit-området sammen om et andelsmejeri. Det kom til at ligge lige overfor stationen og mejeriet eksisterer stadig (2020) og producerer flødeoste. Butikken "Ostehullet" har et stort sortiment af oste fra ind- og udland.

Der er en QR-kode ved mejeriet med mere historie.

Drej til venstre ad Brethvej.

10

Breth Teglværk

Ved nr. 7 "Lerholm" lå tidligere et teglværk.

Teglværket leverede bl.a. mursten til Barrit Fattiggård og til skalmuringen om Barrit Kirke.

Med Juelsmindebanen kunne større teglværker lettere fragte deres produkter rundt, og det lille teglværk i Breth måtte give op i konkurrencen.

Hold til venstre og fortsæt ad Serupsvej og Kirkebro.

11

Firlingerne

"Firlingerne fra Breth" - Karen, Anders, Jens og Peter Ravn Olesen - blev født i Kirkebro 10, det stråttækte hus i dalen øst for Barrit Kirke.

Deres fødsel i 1936 var en verdenssensation.

Der blev skrevet billedbøger om deres opvækst og de optrådte jævnligt i ugebladene.

12

Barrit Kirke

Der er en QR-kode ved indgangen til kirken, som oplyser om stedets historie. Kirken er herredets største og var engang herskabskirke for både Barritskov og Rosenvold. Den fik sit nye udseende i 1879 med en skalmur af lokale røde sten. I Barritskov gods' kapel står 8 kister, alle tilhørende slægten Reedtz.

Fortsæt ad cykelstien under Vejlevej.

13

Barrit Sognegård

"Barrit Sognegård" er med den igangværende og gennemgribende renovering ved at blive omdøbt til "Byens Hus". Barrit Sognegård er forsamlingshuset og en del af BKI-Centeret med hal, cafeteria, mødefaciliteter og Barrit Legeunivers.

Barrit Skole

Der er en QR-kode ved indkørslen til skolegården, som oplyser om stedets historie - tidligere Barrit Centralskole og endnu tidligere Over Barrit Skole. Børnehaven Tjørnebo er flyttet i nye bygninger bag BKI-Centeret – og sammen med skolen.

Tjørnebo var indrettet i den gamle Over Barrit Skole, der nu er nedrevet.

Fortsæt ned af Barrit Langgade.

Over Barrit, Barrithule og Barritskovby

Danmarks længste landsbygade (Barrit Langgade) forbinder de 3 landsbyer, der nu er vokset sammen til een lang by, Barrit, med postnummeret 7150, men uden postkasse og uden dagligvareforretning.

14

Over Barrit var det administrative, forretningsmæssige og kulturelle centrum:

Kommunekontor, kirke, centralskole, forsamlingshus med Grundlovseg fra 1915 (QR-kode), fattiggård, hvilehjem, telefoncentral, sognefoged, vindmølle og en stribe forretninger i husene – og i nyere tid en stor metalvirksomhed HACO.

Lige nedenfor Grundlovsegen lå Afholdshjemmet. Afholdsbevægelsen stod stærkt i Barrit og Vrigsted sogne. Afholdshjemmet var byens forsamlingshus, hvor stort set alt foregik: Gymnastik, foredrag, juletræsfester, biograf, 4H kurser, private fester og baller. Der blev ikke nydt spiritus, hvilket medførte af huset også blev kaldt "Vandhuset".

Afholdshjemmet blev revet ned i slutningen af 1950'erne og funktionen overtaget af Sognegården.

Barrit Langgade 48 var kommunekontor for Barrit-Vrigsted Kommune indtil den første mindre kommunesammenlægning i 1966.

Fattiggården lå på Barrit Langgade 84 og var oprettet i 1870. Der var "lemmer", der havde til huse, og blev passet i fattiggården, helt frem til slutningen af 1960'erne.

15

Barrithule var en landsby med bønder og husmænd og en købmand – og en stor metalvirksomhed: A.P. Maskin- og Specialfabrik.

16

Barritskovby var Barritskovs by med brugs og skole til godsets - og i nyere tid - Stenhøjs medarbejdere. Stenhøj støttede og opførte boliger i massevis, bl.a. "Garagekompagniet" på Barrit Langgade til arbejdere og "Jomfruburet" på Vævergade til kontorphersonale.

Det går jævnt!

En gammel kone fra Barrit, ca. 1888, kom ind og satte sig i venteværelset på Barrit Station, hvor der sad et par stykker i forvejen.'

Hun tog sit strikketøj frem, og da der var gået et par minutter, ser hun over til de andre og siger: "Nej hvor går det da jævnt". - Hun troede hun var kommet i toget.

Få flere historier og billeder

på kenddinlandsby.dk/QR0107

Det gøres nemt ved at skanne koden her:

